GROENLINKS

Congresspeech partijvoorzitter Rik Grashoff, 7 februari 2015

Partijgenoten,
Wat zijn we vandaag met een mooie volle bak. En mooie locatie hé? Past goed bij GroenLinks.

2014 was voor GroenLinks een goed jaar. Goede resultaten bij gemeenteraadsverkiezingen en EP. Met bijna 400 raadsleden, 70 wethouders en 2 Europarlementariërs houden we stevig voet aan de grond. Gestage groei in peilingen. De partijorganisatie op orde. En, vooral door het uitstekende werk van onze penningmeester Marieke Wagter, ook de financiën goed op orde.
En het is gelukkig niet rustig. Integendeel, we waren -met zijn allen- in 2014 enorm actief.

Om even een paar cijfers te noemen:

- werkgroepen, de fracties, WB en bestuur organiseerden tezamen ca 50 inhoudelijke bijeenkomsten, over een keur van onderwerpen variërend van de zorgdecentralisaties tot de inrichting van het binnenlands bestuur,
- We hielden een uitgebreide partijbrede discussie over militaire interventies, waaraan ruim 500 mensen deelnamen, afgesloten met een ledenreferendum waaraan bijna 5.000 leden deelnamen.
- Last but not least: in 2014 draaiden we twee complete verkiezingscampagnes, waarbij meer dan 2.000 Groenlinkse politici en vrijwilligers betrokken waren.

Beste partijgenoten: *wij* hoeven niet, zoals de PvdA, onze vertegenwoordigers te verplichten om 25% van hun tijd “op straat” te zijn: want dat doen ze allemaal al lang, uit zichzelf.

Partijgenoten,
Over de staat van politieke partijen in Nederland in het algemeen bestaat zorg. En GroenLinks wordt in die analyses niet altijd als de “Witte raaf” gezien. Politieke partijen “verstatelijken” steeds meer, ze gaan -in elk geval in de ogen van de burger- meer en meer behoren tot de overheid zelf, in plaats dat partijen opvattingen in de samenleving vertalen naar de representatieve democratie. Er zijn politicologen die in hun analyse nog veel verder gaan: ledenpartijen zouden geen toekomst hebben. En leden van partijen zouden eerder obstakels zijn in onze representatieve democratie, dan schakels.

Partijgenoten, als ik hier zo rondkijk, voelt dat in elk geval echt heel anders.

Een onlangs verschenen onderzoek is veel positiever: “het beeld van leden als obstakels is onjuist, of op zijn minst overdreven. [..] Leden kunnen als nuttige schakels een positieve bijdrage leveren aan het democratisch functioneren van hun partij.”
Maar terechte zorgen blijven er wel. Zo schreef Jacques Wallage, voorzitter van de Raad voor het Openbaar Bestuur: “Een democratie zonder partijen is geen wenkend perspectief, maar het functieverlies van partijen is onmiskenbaar en vraagt tenminste om een grondige revitalisering.[..] Tussen overheid en samenleving kunnen partijen alleen gezagvol optreden wanneer zij hun autonomie weten te bewaren en zelf intern aan eisen van een levende democratie voldoen.”

En daar, partijgenoten, hebben wij vanochtend een belangrijke stap in gezet. We hebben gekozen voor een nieuwe set spelregels, die het ons beter mogelijk maakt om samen mét elkaar onze partij vorm te geven. Die het voor een ieder makkelijker maakt om mee te praten en te denken en die de zeggenschap van leden versterkt. Dat is een kans, maar ook een opdracht. Een opdracht die niet vanzelf vervuld is met het vastleggen van structuren, maar die continu moet worden waargemaakt. En die nog veel inspanning zal kosten om echt goed te verankeren. Ik voel mij aan die opdracht zeer gecommitteerd en het voltallige partijbestuur met mij. In de periode van april tot en met juni zullen we onze volgende partijbrede discussie voeren onder de titel “werken in de 21e eeuw”. We zorgen dat iedereen mee kan doen, er komen weer de nodige regionale bijeenkomsten en de concrete uitkomsten zullen we weer rechtstreeks ter beoordeling voorleggen aan de leden.

We willen de club zijn waar je bij wil horen. De partij, die in de Raden, Staten en parlementen en in die vele colleges van B&W met aansprekende voorstellen groene en linkse politiek concreet maakt. We willen de club zijn waarin je open met elkaar en met buitenstaanders in dialoog bent. En ja, dat betekent ook dat we een partij willen zijn waarin we niet altijd “de rijen gesloten houden”. Omdat onze maatschappelijke rol het juist vereist dát er sprake is van dialoog en debat.

Laat ik het duidelijk stellen: Levendige dialoog en stevig debat binnen de partij is geen teken van zwakte, maar van kracht.

En laat ik ook het omgekeerde maar benoemen: een partij die het nergens over heeft, géén leden kent, waarin alle macht ligt bij slechts één persoon, als een klein dictatortje in eigen huis, dat lijkt me bij uitstek een partij waaraan we onze kostbare democratie niet kunnen toevertrouwen.

Partijgenoten,
Wij *zijn* de club zijn waar je bij wilt horen. GroenLinks boeit, werft en bindt. Dat betekent bijvoorbeeld dat Liesbeth van Tongeren in de Tweede kamer vurig pleit voor meer energie uit zon en wind en veel minder gas uit Groningen, en dat we tegelijkertijd zeggen: we gooien zelf net zoveel zonnepanelen op het dak van ons GroenLinks huis als erop passen. (en ik kan je zeggen: dat zijn er een heleboel)
Dat betekent dat als een politieke onverlaat over onze Marokkaanse Nederlanders roept “minder, minder, minder”, dat Bram van Ojik daarop keihard reageert, maar ook dat we zelf de straat op durven om ons solidair te tonen en dat Dwars mede initiatief neemt om die uitspraken aan de rechter voor te leggen.
En het betekent, dat als in Frankrijk een baanbrekend boek verschijnt van meneer Piketty over “kapitaal in de 21e eeuw”, dat Jesse Klaver direct deze fundamentele maatschappelijke discussie over ongelijkheid oppakt en in de politieke arena trekt in Nederland.
Of ook dat Linda Voortman, Corinne Ellemeet en Tineke Strik knokken voor de rechtelozen in onze rechtsstaat, maar dat we ook zeggen: laten we bij onze leden eens geld ophalen voor deze mensen.
Dat, vind ik, is de club waar je bij wilt horen.

Ik snap trouwens helemaal niet hoe dat kan, rechtelozen in een rechtsstaat! Ik was er laatst. Samen met Corinne en met Rutger en Tania uit Amsterdam, in de vluchtgarage. En direct daarna mocht ik voor een feestelijke receptie naar het filmmuseum EYE, dat pretentieuze gebouw aan het IJ. Het was maar een half uurtje met het stedelijk openbaar vervoer. Maar twee uitersten in Nederland. Een schril contrast, wat mij blijvend boos maakt: hoe ís het mogelijk dat onze regering in dit rijke en vrije land zó met mensen omgaat.

partijgenoten,
We staan klaar voor de eerste krachtmeting van 2015. De komende Provinciale Statenverkiezing. We staan er goed voor. Het is realistisch om te zeggen dat we, met hard werken, ons huidige aantal Statenzetels tenminste kunnen vasthouden, mogelijk versterken. Dat is dan opnieuw een keerpunt. Daarmee hebben we ook een goede kans om onze huidige, ijzersterke, positie met 5 zetels in de Eerste Kamer vast te houden. Daar gaan we voor.
En daarna?
Vanmiddag zal onze politiek leider, Bram van Ojik, ongetwijfeld ingaan op de consequenties die de komende Statenverkiezingen kunnen hebben. Maar laat ik hier alvast één ding verklappen: álles staat klaar om zo nodig direct door te pakken naar vervroegde Tweede Kamerverkiezingen.

Zet hem op, de komende weken in de campagne.